

Justitiedepartementet

2026-06-05

Remissvar: Tillfälligt utökade möjligheter för vissa anhöriginvandrare att ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige (Ju2026/01367)

Sveriges universitetslärare och forskare, SULF avger härmed remissvar på dessa förslag.

SULF är ett förbund inom Saco som organiserar lärare, forskare och doktorander och som samlar mer än 23 000 medlemmar.

SULF tackar för möjligheten att lämna svar. Remisstiden var väldigt kort vilket har försvårat möjligheten till en djupare analys, men förbundet ser samtidigt att det är angeläget att få dessa bestämmelser på plats snarast möjligt.

SULF:s inställning

SULF **tillstyrker** förslagen med de medskick vi gör nedan. Främst belyser vi i vårt svar möjliga problem kring uppehållstillstånd för studier eller arbete.

SULF vill framhålla att det under senare tid lagts fram en lång rad av förslag inom migrationsområdet vilket gör det svårt att få en helhetsbild hur alla dessa förslag sammantaget kommer påverka våra medlemsgrupper. Till detta kommer att migrationslagstiftningen redan sedan tidigare är väldigt komplicerad. Samtidigt har välkomna förbättringar skett för doktorander och forskare och merparten av dem träder i kraft den 11 juni 2026.

Tyvärr finns det samtidigt andra förslag som kan försämra Sveriges attraktionskraft, exempelvis införande av kvalifikationstid för sociala förmåner och att även högkvalificerade personer inte längre ska få permanent uppehållstillstånd

genom beviljande av ställning som varaktigt bosatt, ett förslag som också drabbar schweiziska medborgare på ett olyckligt sätt.

Synpunkter på förslagen i remissen

När det gäller de nu aktuella förslagen kan SULF se att det i första hand blir aktuellt för den personkrets som berörs att ansöka om uppehållstillstånd för studier enligt 5 b kap. 3 § utlänningslagen eller någon av de andra bestämmelserna i det kapitlet, alternativt ett tillstånd för arbete. Det är dock mindre sannolikt att så unga personer skulle kunna uppfylla kraven för uppehållstillstånd för forskning eller för ett EU-blåkort. När det gäller tillstånd för arbete är den lönenivå som krävs så pass hög att det även här kan vara svårt att nå upp till den. Det bör här övervägas om ett undantag under en tid bör gälla för de som berörs av förslaget och att det här ska räcka med lön och villkor enligt kollektivavtal eller motsvarande.

SULF ser positivt inte minst på möjligheten att de berörda ska kunna få uppehållstillstånd för studier på våra lärosäten. Vi vet att en stor andel i gruppen personer med utländsk bakgrund söker sig till högre studier och det gäller inte minst kvinnor. Det finns således här en resurs som Sverige kan dra stor nytta av samtidigt som förslagen är positiva för de individer som berörs och som utan egen förskyllan försatts i en svår situation.

Vi har dock av vad som framgått i media (se till exempel "Nytt avslag för Donya och Darya: "Förkrossade", Aftonbladet 14 april 2026) kunnat konstatera att det kan vara svårare för en person som anses ha en anknytning till Sverige att beviljas ett tillstånd för studier efter att de fått ett utvisningsbeslut. Det finns därför anledning att överväga om ytterligare lagstiftningsåtgärder behövs för att undvika att enbart tidigare anknytning till Sverige kan leda till avslag på en sådan ansökan.

Det är viktigt att även barn till föräldrar som har eller har haft uppehållstillstånd för studier också ges möjlighet att ansöka enligt de föreslagna bestämmelserna. Även om studerande ofta är för unga att ha barn över 18 år så finns det undantag inte minst eftersom doktorander också har sådant uppehållstillstånd och inom den gruppen är många av naturliga skäl äldre än i gruppen studerande på lägre nivåer.

SULF vill avslutningsvis framhålla att den högre åldersgränsen på 21 år, som införs genom andra förslag, för att man ska kunna få uppehållstillstånd genom anknytning till sina föräldrar så klart är bättre än en 18-årsgräns men att även den högre åldersgränsen kan skapa problem givet de krav som ställs upp för de olika tillstånd som kan vara aktuella därefter. Även här kan vi i första hand se att ett av de tillstånd de främst kan komma att kvalificera sig för efter att de fyllt 21 år är för fortsatta studier varför det är viktigt att det finns reella möjlighet att få ett sådant tillstånd och att ansöka om ett sådant utan att först behöva lämna landet.

Robert Andersson

Förhandlingschef